

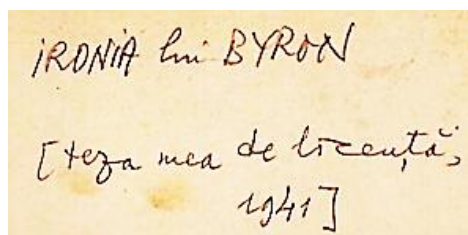
Leon Levițchi – Archive

2.

Ironia lui Byron

Teza mea de licență.

1941

Ediție
facsimil
Volumul 1

Editat de
C. George Sandulescu
și
Lidia Vianu

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

vineri 2 februarie 2018

Comunicat de Presă

Ediție online

Contemporary Literature Press,

sub auspiciile următoarelor foruri: **Universitatea din București, The British Council, Institutul Cultural Român și Uniunea Scriitorilor din România**

Anunță publicarea volumului

Leon Levițchi – Archive (LLA)

LLA 2

Ironia lui Byron. Teza mea de licență. 1941.

Ediție facsimil în trei volume

ISBN 978-606-760-133-6; 978-606-760-134-3; 978-606-760-135-0.

Editat de C. George Sandulescu și Lidia Vianu

Nu ușor, ba chiar cu greu, reușim în sfârșit să publicăm o serie de documente private ale remarcabilului anglist mort tânăr pentru un intelectual, la numai 70 de ani (1918-1991), chiar când pusese tocul jos – terminând ultimul dicționar pe care ajunsese să-l mai scrie.

Nu avem nevoie să facem o prezentare a Profesorului Leon Levițchi, fiu într-o serie neîntreruptă de 17 preoți. Poate am avea material de publicat de zece ori mai mult decât reușim.

Să ne ajute Dumnezeu să publicăm cât mai mult, cu scopul de a întregi complexa sa personalitate. Mulțumim din inimă familiei Levițchi pentru ajutorul dat, și urăm spor cititorilor acestor stranii documente.

1 februarie 2018

C. George Sandulescu

Leon Levițchi – Archive (LLA)

LLA	Leon D. Levițchi (1918-1991)	4	http://editura.mttlc.ro//lla-1-leon-levitchi.html
1	Editat de C. George Sandulescu, 2013	decembrie 2013	
LLA	Ironia lui Byron. Teza mea de licență. 1941.	2 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-2-ironia-byron-teza-licenta.html
2	Ediție facsimil în trei volume
Editat de C. George Sandulescu și Lidia Vianu		

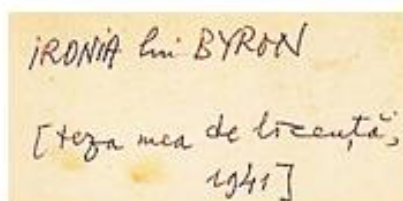
Leon Levițchi – Archive

2.

Ironia lui Byron

Teza mea de licență.

1941

Ediție
facsimil
Volumul 1

Editat de
C. George Sandulescu
și
Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

The online Publishing House of the University of Bucharest

Lidia Vianu
Director

C. George Săndulescu
Executive Advisor

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

ISBN 978-606-760-133-6

© L. Levițchi

Copertă, redactare și tehnoredactare
Lidia Vianu

Postare: Cristian Vîjea

Imaginea de pe copertă: Leon Levițchi, 1942. Titlul, olograf.

Contemporary Literature Press

Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Thirty Volumes

Totalling 31,802 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>, <http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

Leon Levițchi – Archive

2.

Ironia lui Byron

Teza mea de licență.

1941

Ediție
facsimil
Volumul 1

Editat de
C. George Sandulescu
și
Lidia Vianu

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

1

Manuscris

Ironia lui Byron

Teza mea de licență

1941

Descriere

Legată în dosar de carton cu șină, tăiat la dimensiunea 19/23 cm: deteriorat, îngălbenit.

Titlul scris de mână, cu creionul negru.

Datată "1941".

Dactilografiat (în parte primul exemplar, în parte indigo-ul) pe hârtie de scris îngălbenită și deteriorată, tăiată după mărimea dosarului.

Corecturi de mână, cu cerneală albastră, și creion.

Cu adnotări pe verso: adăugiri de mână, în creion negru, citate și comentarii.

Fără Bibliografie finală.

Cu comentarii în subsol.

Total: 67 pagini. Lipsește pagina 52.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

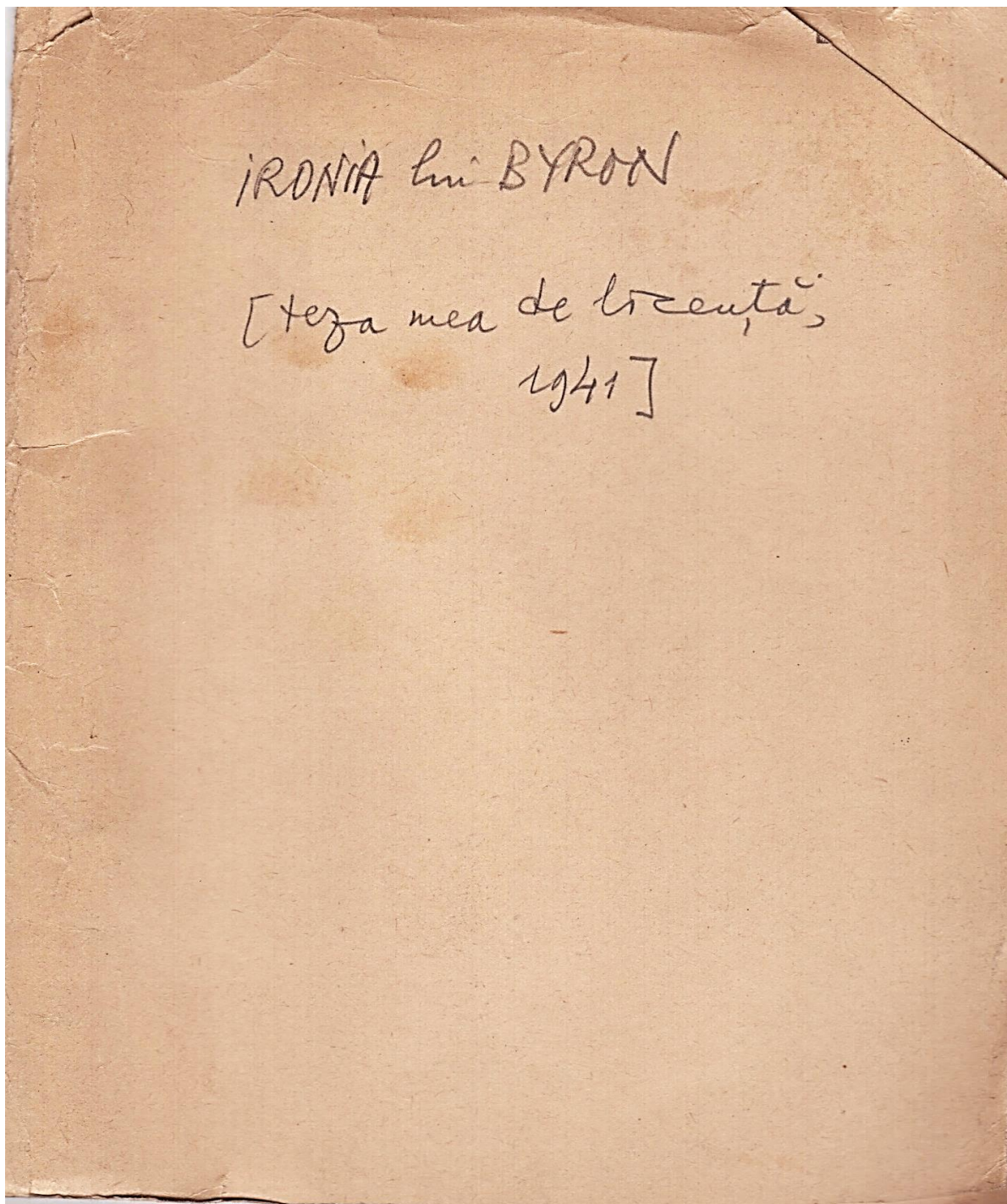
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

2

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Înainte de a porni la drum

El n'a avut pe mări odihnă,
Nici eu pe țărm.
(Scrisoare către Augusta)
Nu știu de ce, nici pentru ce mă sbat.
(Manfred)

Mă aflu în fața unui om mare : în fața unui om care a suferit.
Semne de exclamație, semne de întrebare, liniuțe – apoi, ca niște
popasuri fugare într-o sfâșietoare urmărire de durere, puncte cu virgă;
ele brăzdează cartea omului mare pe care o am în fața mea. Îndărătul or
se ascunde un suflet chinuit care a moștenit din infinit tot ce acesta
putea să-i dea mai blestemat, GENIUL. Vieța, la rândul ei, i-a oferit numai
spini; mai corect, trandafiri; dar trandafirii sunt spinoși câteodată, mai
ales atunci când pentru a-și înroși florile fac să sângere inimi de pri-
vighetori – ca în Oscar Wilde. N'a fost un om fericit, deși a cunoscut plă-
cerea în însăși suferința sa.⁽⁴⁾

E ca un frate mai mare al nostru al tuturor. Idealismul nostru
arbițiile noastre, orgoliul nostru, revoltele noastre, le-a trăit ca fiecare
din noi și deseori de zeci de ori mai intens ca fiecare din noi; iar până
lui a crestat pentru totdeauna în marea carte a literaturii universale
după o formulă puțin alterată a lui Pope:

⁽⁴⁾ E vieță până și în desnădejdea mea.

(Byron, Pelerinajul Infantelui Harold, III, 34)

E dulce naufragar în questo mare

(Leopardi)

Există o plăcere în durerile poetice
Ce-o știu numai poezii.

(Cowper, The TASK)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

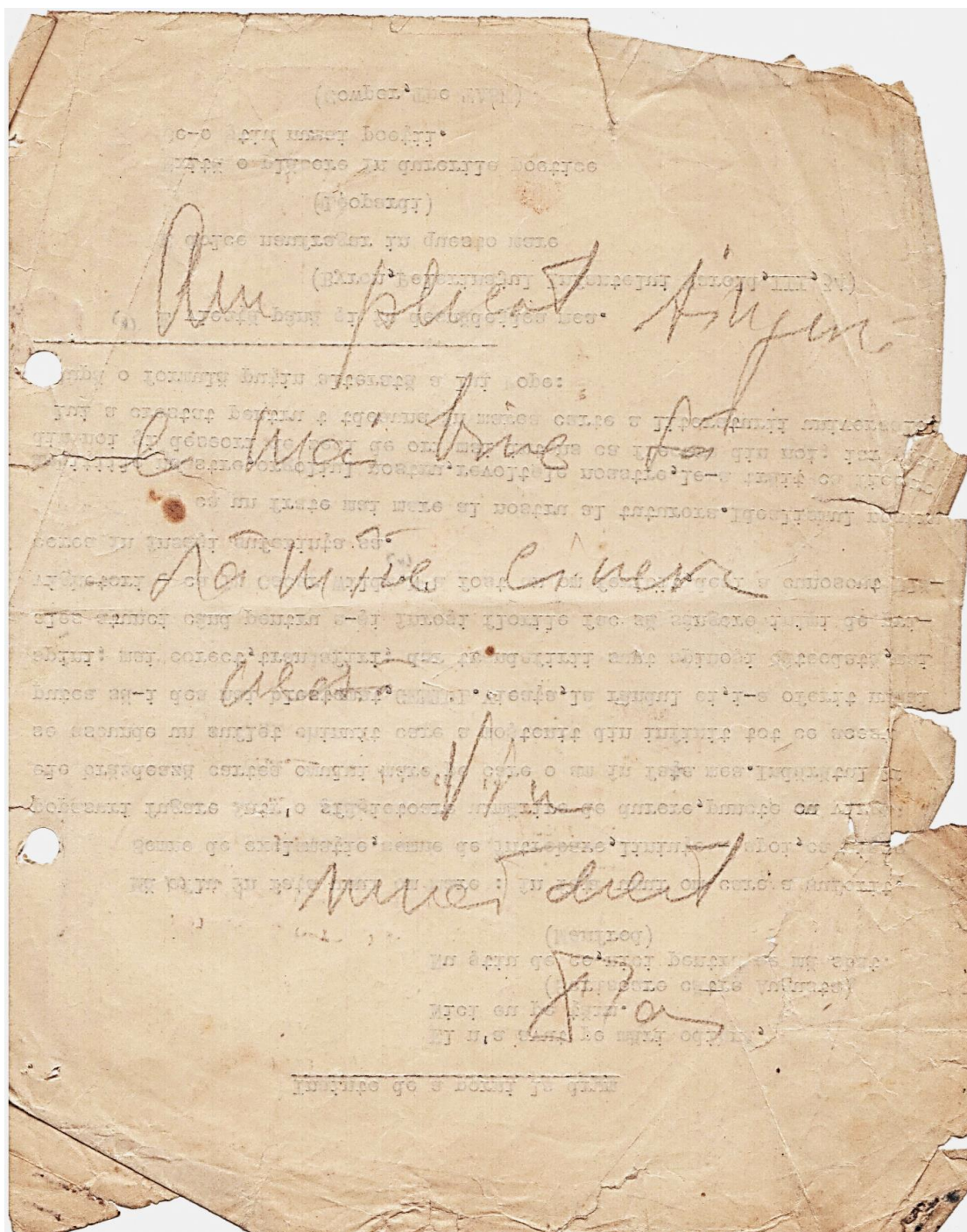
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

4

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

What oft was felt but ne'er so well express'd²⁻

Ce-ades a fost SIMPLU, dar niciodată

Atât de bine exprimat....

Sunt suflete crucea cărora este nespul de grea de purtat și care numai datorită unei superioare înțelegeri reușesc s'o poarte până la capăt. Alții, în locul lor, s'ar simțide sau ar înnebuni. (1)

Spiritul lor simte infinit mai grele poverile vieții; el nu-și poate atriza rănilor; un destin nemilos îl obligă să privească sângele curgând din plin și să pipăie rana. El cântărește greșelile și păcatele ce le-a făptuit; și se consumă de regretul lucrurilor care au fost. Dacă există o divinitate în ceruri și o judecată dincolo de mormânt, pedeapsa zilei de ~~apoi~~ ^{apoi} sfarmă legile timpului și se proclamă atotstăpânitoare în suflet înainte de vreme, înainte poate chiar ca acesta să fi ~~făptuit~~ ^{făptuit} săvârșit păcatul.

~~Destinul,~~ ^{Destinul,} ~~Acest destin~~ ^{inimă} hain, se cuibărește despotice în ~~inimă~~ iar viața și lumea ei îi desăvârșește opera de dărîmăre și de clădire; de CLĂDIRE, fiindcă numai norii negri aduc ploaia care face ca holdele să înverzească și să cate cu mai multă încredere înspre Soarele atotputernic și nemilos. Norii strălucitori, cu tivitură de argint, sunt sterpi. *Dark clouds bring rain*

Dar norii cei negri pot fi câteodată însoțiți de fulgere și tunete: atunci pământul primăverii își pierde chipul și devine un iad. Cu atât mai mare va fi liniștea dumnezească ce va veni după potolirea furtunii;

(1)

O, nu, prietene!

Eu nu-ți vreau răul; și-apoi soarta

Dece s'o schimb cu a ta? Eu pot s'o îndur -

Oricât de greu, eu știu să'nfrunt, chiar treaz,

Poveri ce alții, de-ar fi să le viseze,

I-ar măcina în somnul lor.

*No, friend! I would not
wrong thee, nor
exchange
My lot with living being.
I can bear -
However mitchelly, 'tis
still to bear
In life what others could
not brook to dream
But perish in their slumber
[manfred]*

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

-3-

nu este Pastorală lui Beethoven o pildă minunată ???

Byronismul - cu premergătorii lui, mal du siècle și Weltschmerz - a fost o furtună sufletească cumplită ce s'a abătut într-o vreme asupra Europei. Unii au căzut în fața ei : n'au putut să i se împotrivescă în nici un fel. Alții, asemenea trestiei lui La Fontaine, s'au plecat și au scăpat. Alții au înțeles-o și au dus făclia mai departe ca frunzele uscate ce s'au purtat prin omenire (Shelley). Au căzut Wertherii. Au scăpat Proteii. Au înțeles-o cei ce trăesc ca Faust și Manfred.

x

Byron a intrunit în ființa sa omenescul sub toate violentele sale înfrăchirări. Jocul între extreme ca mărinimie - brutalitate, generozitate - egoism, delicatețe - asprime, este doar o frântură din marele lui sbucium. Revolta perpetuă e stigmatul de bază al acestor trăiri. Ea trece ca un fir roșu prin toată opera lui Byron, ^{constituind} ~~una~~ una din trăsăturile care-l apropie pe Byron cel mai mult de restul omenirii. Nu purtăm fiecare din noi, în inimi, sâmburele unei vegnice revolte ? Nebum face din revoltă un joc de suprafață : nu se poate împăca cu mărunțirile vieții. Invățăcelul vine cu buchia cărții și atacă Dumnezeuzeirea și marile probleme fiindcă nu le poate înțelege. Unii o fac din imitație, alții din snobism. Dar numai cei ce au o justificare de conștiință la bază au dreptul să-l urmeze pe Byron; căci el însuși a avut o astfel de justificare, fără să poată spune într'un sens cu totul opus: ECCE HOMO. S'a născut cu o astfel de justificare:

...căci elementele

Erau așa de împletite 'n el, încât Natura

Putea să spună, mândră: A fost un OM acesta !

*Nature might
stand up
And say to all
the world,
This was
a man!*

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

7

-4-

În Byron se cuprinde și the average man (omul de toată ziua) și supraomul. Ciocnirea dintre dânsii, și ciocnirea ambilor cu viața, dă dreptul la revoltă.

La baza revoltei lui e sentimentul eternei dreptăți. Byron lovește și plânge; dar lovitura lui e inevitabilă; e mesagerul unor puteri ce îl depășesc și pe dânsul.

Aici e măreția sufletului lui, o măreție demonică, asemănătoare inflexibilității unui Savonarolla.

Byron atacă; e atacat la rândul lui; dar cu cât mai puternică e lovitura ce o primește, cu atât mai grozavă e și reacțiunea. Grăul cu cât mai mult îl grăpi, cu atât mai mândru o să crească.

Versatilitatea e un factor minunat de atac. Byron se îmbată de propria lui putere, iar Turnul lui Babel din care vor țâșni fulgere în spre cele patru zări ale cerului, se înalță piatră cu piatră.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

And then they smote me, & I did not weep,
But cursed them in my heart.
(The Lament of Tasso) -5-

Provocări.

Și-atunci ei m'au lovit, și eu n'am plâns
Ci'n inimă-mi i-am blestemat.

(Tânguirea lui Tasso)

E mai presus de orice îndoială că Byron a venit pe lume cu anumite trăsături sufletești care vor imprumuta tuturor scriilor sale o notă de revoltă. Satira lui biciuitoare nu e decât realizarea ei cîncetă. Există, totuși, o seamă de împrejurări în viața lui Byron care o vor plămădi în tiparele ce vor forma capitole separate în lucrarea de față. Contingenta lui Byron nu poate, firește, explica integral opera sa; dar aceasta, cu mult mai mult succes decât la alți scriitori, poate submina teoriile care pretind că o operă de artă are o existență a ei cu totul independentă de experiența zilnică a vieții.

Cea mai mare parte a atacurilor lui Byron nu sunt nicidecum artă pentru artă; ele au de obicei o cauză strict materială, ~~care este~~ ~~prote~~ ~~improprie~~, pentru că înaltă esență este elementul înscut, mai ~~de~~ ~~provocare~~.⁽¹⁾

(a) Dintre cele trei personaje feminine care au jucat un rol atât de nefast în viața lui Byron, Catherine Gordon de Gight, mama sa (descendentă din James I, cel mai mare dintre Stuarts) a contribuit într-o largă măsură la plămădirea sufletului poetului. "Da, ea a fost o smintită", ~~declară~~ ~~Barbey d'Aurevilly~~ ^{yes, she was a fool} Byron într-o scrisoare. Era o fire mândră și impulsivă; Barbey d'Aurevilly întrebuintează formula: "c'était une destinée". El vede peste tot un "spirit de contradicție."

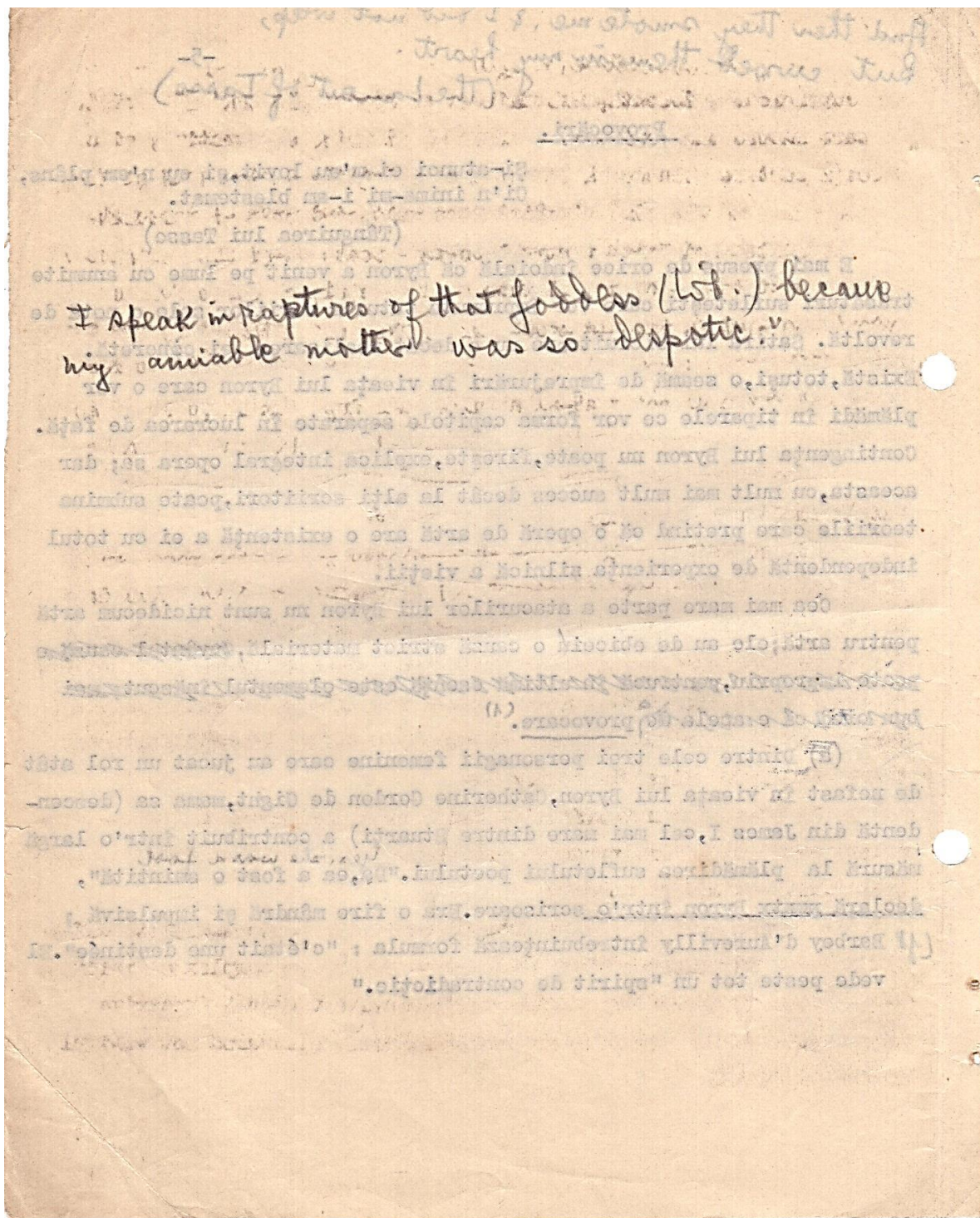
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

9

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

petulant, vindictive, wayward (James Stuart)
~~etc~~ capricioasă, violentă, răsbunătoare și stranie. Pe omul fără căpătâi
cu care fusesse căsătorită îl adorase și îl urise, alternativ ; și o
aceeași purtare nebunească caracteriza relațiile dintre mamă și fiu.
Acesta din urmă era când mângâiat prea mult, când urit și torturat.

Dragostea lui Byron pentru libertate poate să-și aibă origina în
absența unui tată - ceea ce îl face să disprețuiască orice fel de
autoritate - și în tirania mamei sale : "Vorbesc extaziat despre această
Zeită (Libertatea) pentru că iubitoarea mea mamă a fost atât de despotică
cu mine." Byron nu putea să-și asculte mama după cum nu putea să asculte
de nici o persoană în care ar fi descoperit o slăbiciune oarecare.

D-na Byron nu-i putea oferi fiului ei decât exemplul unei
însălmântătoare nestatornicii de caracter.

Edmond Esteve e de părere că blândetea din partea mamei ar fi
putut demoli întrucâtva caracterul lui Byron. Îmi iau libertatea de a
mă îndoi de justetea unei astfel de afirmații. Nu cred că o mamă cu o
altfel de structură sufletească decât cea a doamnei Byron ar fi schimbat
simțitor moștenirea fiului. Când cineva se naște cu sângele aprigilor
regi ai mării în vine, amestecat cu cel al familiei Stuartilor, drumul
trasat în viață dinainte e limpede.

Nu e mai puțin adevărat că firea mamei lui Byron a fost un sti-
mulent continuu pentru procesul evolutiv al unui individualism dispre-
țuit, ireductibil și absolut.

(b) Byron avea un picior ușor diformat din naștere. Această difor-
mitate care întotdeauna căuta să-l aducă înspre un complex de inferiori-
tate a fost răsbunată mai târziu într-o satiră violentă împotriva
dansului. Sub masca unui perfect moralist, Byron își varsă tot venimul
în poezia Valsul:

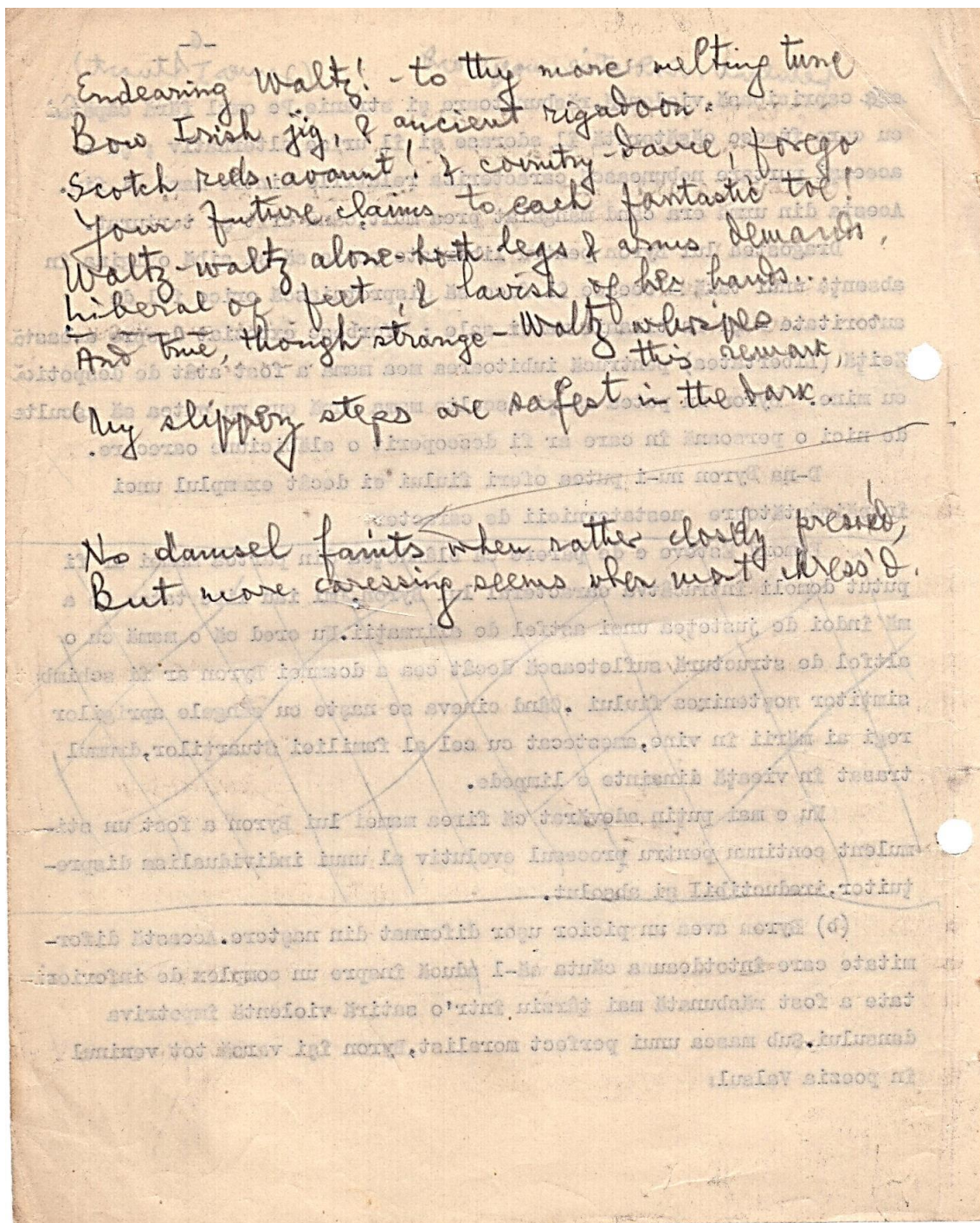
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

11

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

-7-

O, Vals iubit! în fața ta se pleacă
Și jig-ul irlandez și vechiul rigadoon.
În lături, dansuri scoțiene! și voi, jocuri de țară
.....

Și valsul, curios! îmbietor, șoptește :

"Mai bine-i, mult mai bine'n întuneric..."

Tangential, Byron ~~scrie~~ trece imediat la subiectul lui favorit, femeea:

Nici o cucoană nu leșină de-o strângi ceva mai tare,

Ci, dimpotrivă-i mult mai tandră....

"Valsul" e scris câțiva ani mai târziu după orgiile de la Newstead Abbey, așa că ipostaza de moralist a lui Byron în această poezie este ~~deosebit de interesantă~~ *deosebit de interesantă* ~~desdreptul~~ *desdreptul* ~~spectaculoasă~~.

Toate izbucnirile lui împotriva dansului nu sunt decât expresia
ciudei în fața unei plăceri ~~oprite pentru ei~~ *intenzive*.

(c) În 1792 Byron a fost trimis la o școală de copii mici sub conducerea unui amme Mr. Bowers. Singurul lucru pe care se pare că l-a învățat acolo a fost repetarea nesfârșită a câtorva monosilabe.

La școala primară din Dulwich, Dr. Joseph Drury, directorul, declara că *a vîlto încoace* ~~un mînz sălbatic de munte~~ îi fusese încredințat pentru instrucție.

La Cambridge, Byron ~~urăște~~ *problemă matematică* matematicile și are o adevărată groază *barbarous Latin* întru "latina cea barbară."

Asemenea lui Milton care se plîngea de "tărăboiul provocator" al școlilor; asemenea lui Locke care-și bătea joc de "logica școlilor"; asemenea lui Wordsworth care ~~se plîngea de~~ *litigious brawling* "libertatea dieteticească" - Byron declară război deschis *logic of the s-s* "prostilor scolastici ~~ale vremii~~ *scholastic trifling of the day*".

Formalismul exagerat al educației engleze e ridiculizat de Byron în Gânduri Inspirate de un Examen la Colegiu :

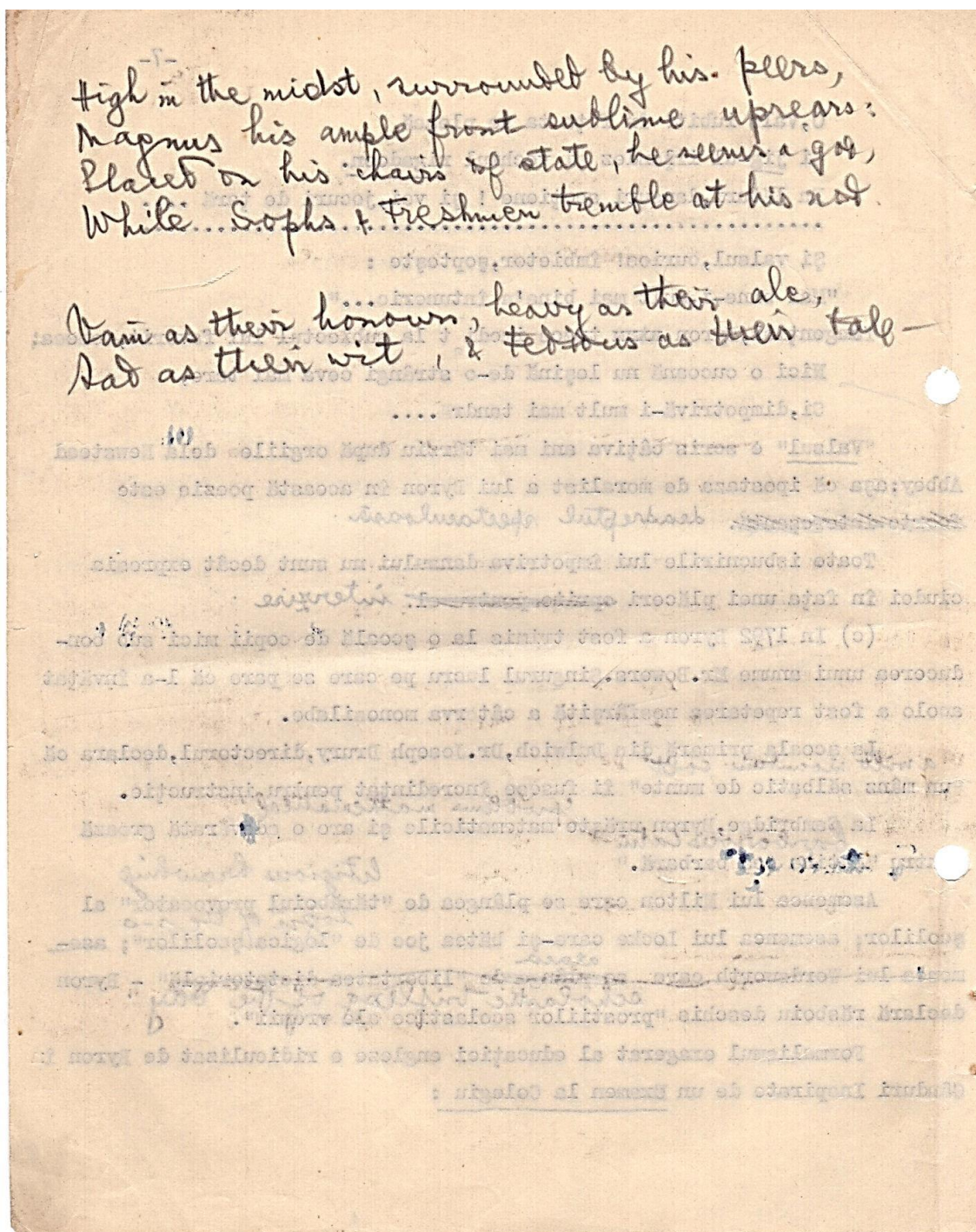
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

13

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

-8-

Inconjurat de mândrii lui tovarăgi,
Stă Magnus ^{cu-a lui} ~~ce și înalte~~ fruntea ~~pe~~ sublimă:
Pe tromba-i pare-un zeu; în vreme ce Sofistii
^{tinerei} și Spilcuiții dădăe la orice mișcare.

"Fiii științei" sunt

Orgolioși ca postul ce-l dețin, greoi ca berea ce o beau,
Ca spiritul lor amărâți și plicticoși ca vorba ce o scot;
Prietenia -i moartă pentru ei, deși sunt învățați să simtă
Când Egoismul ~~sau~~ Altarul le cer un zel băgot. (1)

(d) Inceputurile satirei literare a lui Byron sunt provocate de atacul celor dela Edinburgh Review.

(e) Lavender, un șarlatan din Nottingham care îl supune pe Byron la groaznice torturi chirurgicale prin fixarea piciorului lui bolnav în niște mașinării de lemn, a fost un ignorant desăvârșit, ^{pretinzând totuși} ~~dar care pretindea, că toate~~ acestea, că știe foarte multe limbi. Byron și-a dat seama numaidecât că are de aface cu un impostor și n'a lăsat să-i scape prilejul de a-l pune la încercare. Intr'o zi, el scrisese pe o bucată de hârtie toate literale alfabetului aranjându-le la întâmplare așa fel ca să dea impresia de propozițiuni, și punându-le în fața lui Lavender îl întrebă în ce limbă ~~sunt~~ scrise.

"~~Italiană~~", răspunse lăudărosul.

A fost un adevărat triumf pentru Byron.

(1) Despre Butler, al doilea director al școlii din Harrow, Byron spunea că era "Pomposus cu minte îngustă, dar cu suflet și mai îngust."

-9-

Disprețul lui pentru ipocrizie și adorarea adevărului se pot deasemenea urmări în incidentele cu May Gray, doica lui; precum și la faimoasa isbucnire ce-a avut-o la teatru când asista la reprezentația Femeii Indărătnice. (1)

Mai târziu, societatea omenească i-a întărit temerile și Byron și-a arătat pe față ura pentru falsitate.

(f) Trădarea lui Mary Chaworth a fost o grea lovitură pentru unul

A cărui inimă era născută pentru gingăgie

(Corsarul)

și umările nefericitei dragoste se vor realiza în viitoarea lui satiră împotriva femeii. ~~la general~~

(g) Scepticismul prietenul său Matthews a avut o amănunțită influență asupra părerilor religioase ale lui Byron.

(h) Societatea care-l exilază pe Byron în 1816 îl face pe Byron să părăsească Anglia cu blesteme în inima și în opera lui. X

(i) Unul din cele mai concrete momente care pot explica o atitudine generală de rebeliune în Byron, este, desigur, posedarea unei averi întinse X

(1) Dacă ținem seama de vechiul blazon al familiei lui, se cuvine oare să aplicăm formula: CREDE BYRON ?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

16

-10-

care-i permitea oricând să-și satisfacă toate dorințele și
capriciile. ⁽¹⁾ La ~~moment~~ aceasta mai trebuie să adăugăm mândria aristocrată
înăscută în scoboritorul unei vițe vechi, mândrie dublată de conștiința
unui geniu superior.

(1) "El simțea deplinătatea ~~autorității~~ îmbuibării"
(Pelerinajul Infantei Harold, I, 4)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

-11-

Byron și literații

Diese Satire ist mehr Gebrüll als
Gesang. (G.Brandes)

În literatură Byron s'a socotit de timpuriu o personalitate, în ciuda scuzelor invocate în prefața *Ceasurilor de Trândăvie*. Aspra critică făcută de Lordul Brougham în *Edinburgh Review* precum și răceala cu care Lordul Carlisle a primit dedicația celei de a doua ediții a lucrării au fost o puternică lovitură pentru Byron care așteptase cu neliniște rezultatul întreprinderii sale. Spiritul care nu se putea vedea călcat în picioare, și-a rumegat răsbunarea în liniște, pentru ca în 1809 să-i încredințeze lui Dallas misiunea de a-i găsi un editor pentru formula ei materială: "Barzi englezi și critici scoțieni". Lucrarea era așa de plină de venin încât Dallas a trebuit să facă cercetări disperate. Nimeni nu voia s'o tipărească.

"*Ceasuri de trândăvie*" fusese o lucrare slabă, plină de imitații și banalități, toate purtând urmele unei afectări de mizantropie. Un poet mai puțin inflamabil ca Byron și-ar fi dat seama de lipsa de temeinicie a răsbunării sale. Replica lui Byron a fost neașteptat de violentă, dând naștere unui val de indignare în lumea literară a timpului, întrucât el ataca nu numai pe cei dela *Edinburgh Review* sau pe scriitorii mărunți ci și pe cei cu faimă recunoscută.

~~In cele ce urmează, că trăsăm o schiță a numelor mai puțin im-~~
portante, atacate de Byron:

JEFFREY este "un judecător al poeziei instaurat de sine însuși" care "sanctionează literile după cum Satan îi sanctionează pe oameni" - dar care, în fond, nu e decât "un antropofag literar".

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

18

-12-

LAMBE este "admiratorul nenorocit al veselei Thalia" - blestemat ca însuși diavolul - "un scriitoras".

LITTLE, "tânărul Catullus al zilei" pe care cei tineri îl imploră: "dreg-ți ~~versurile, și să nu mai greșești~~ versurile, și să nu mai ~~greșești~~ păcătuiești altădată."

STRANGFORD e rugat să-și "vindece morala și gustul" și să nu-l mai învețe pe bardul Lusiamelor cum să-l copieze pe Moore".

✗ MONK LEWIS este "cioculul lui Apollo" care "bucuros ar face din Parna un cimitir."

GRAHAME "cel sepulchral" - "șterpelește cu neobrăzare din Pentateu și din Psalmi, pervertind Profeții.

Cântecelul lui BOWLES sunt apreciate de copii, alături de cari și doicele plâng nebunește.

✗ AMOS COTTLE aduce mereu

Pește proaspăt din Helicon. Cine cumpără? Cine cumpără?

In acelaș spirit sunt tratați HAYLAY, HERBERT, SIDNEY, Lord HOLLAND și alții. Ce-i făcuseră toți aceștia lui Byron decât că erau concurenți în arena literară - și totuși concurenți care i-o luaseră cu mult înainte: "Ceasuri de trândăvie" nu primise decât palme. Așa se explică de ce ironia lui Byron sporește la culme atunci când atacă un poet de talia lui William Wordsworth:

Delattre remarcă: "L'article de la Edinburgh Review en fut moins lacause que le prétexte; Byron y mit surtout une occasion d'exercer sa verve turbulente."

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

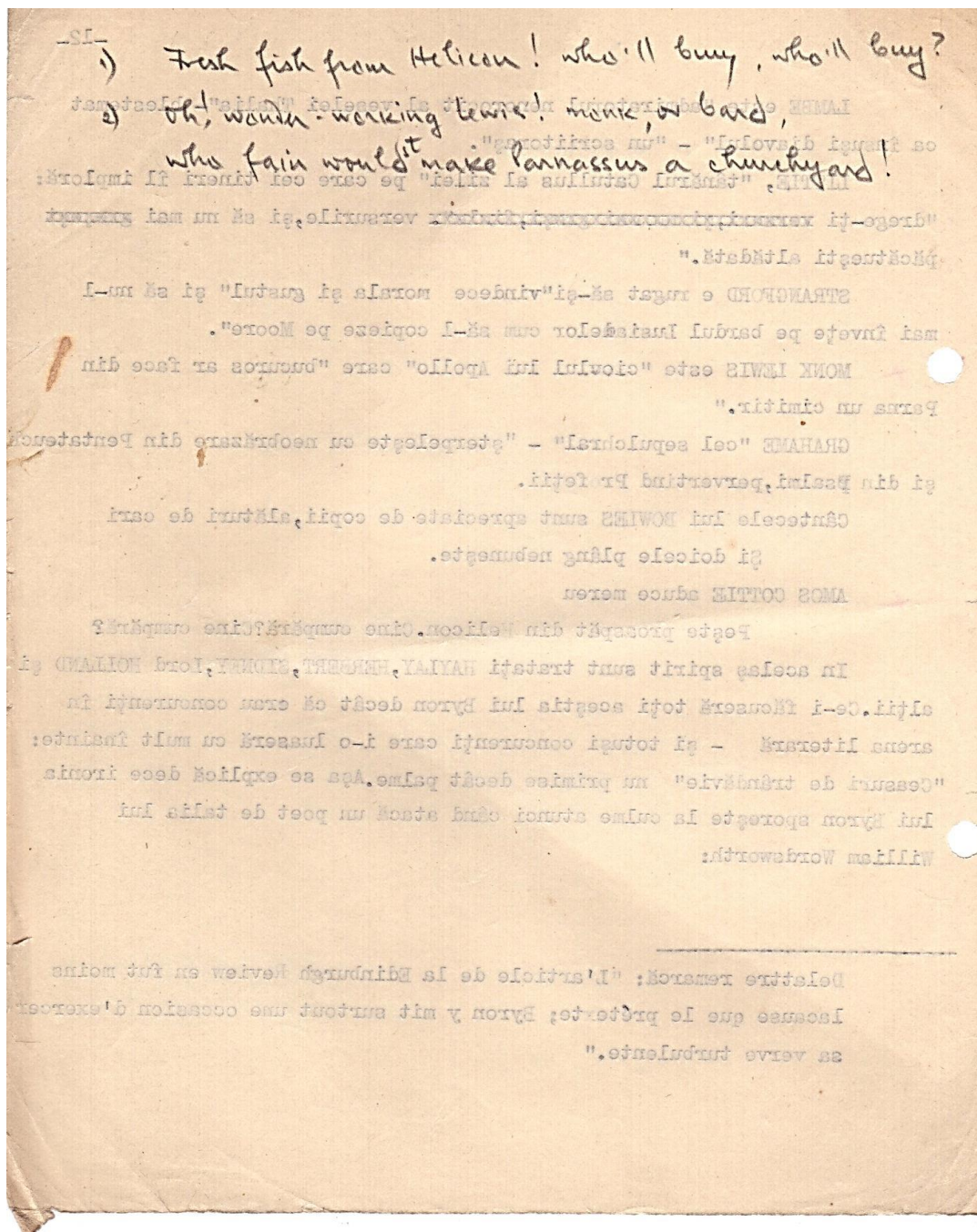
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

19

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

-13-

+ Ce-arată prin precept și prin exemplu
Că proza-i vers, și poezia proză.

Pasagiul care îl ridiculizează pe Wordsworth crește în intensitate
până când devine deadreptul vulgar:

Și totu-i povestit cu-atâta râvnă

Că cei ce-l văd pe "Idiot în slava lui",

Il cred pe bard erou al povestirii....

SAMUEL TAYLOR COLERIDGE e, iarăși, maltratat cum nu se poate mai
brutal: El e îndrăgostitul "odelor umflate și al strofelor bombastice",
iar în "Elegia unui măgar"

Subiectu-așa de minunat îl prinde

Că sbiară, clăpăugul laureat.

Sir WALTER SCOTT devine "Stott cel târător" care "grămădește" ode peste
ode și sonete peste sonete" și al cărui "Cântec al ultimului menestrel
ar fi foarte bine să fie într'adevăr ultimul !"

Desvoltând o trăsătură romantică prin excelență, Byron atacă prezentul
și se grăbește să exalte școala de mult uitată a lui Pope.

Caracteristic pentru "Barzi englezi și critici scoțieni" e faptul că
e o lucrare extrem de subiectivă, atacând persoane anumite. Numai într'un
singur pasagiu, Byron face o privire de ansamblu și, asemenea lui Eminescu
în Epigonii, exclamă:

O, Ceruri! S'a dus oare cu totul talentul și decența?

N'avem un singur bard de merit? Nu, niciunul....

Wordsworth, Băiatul Idiot

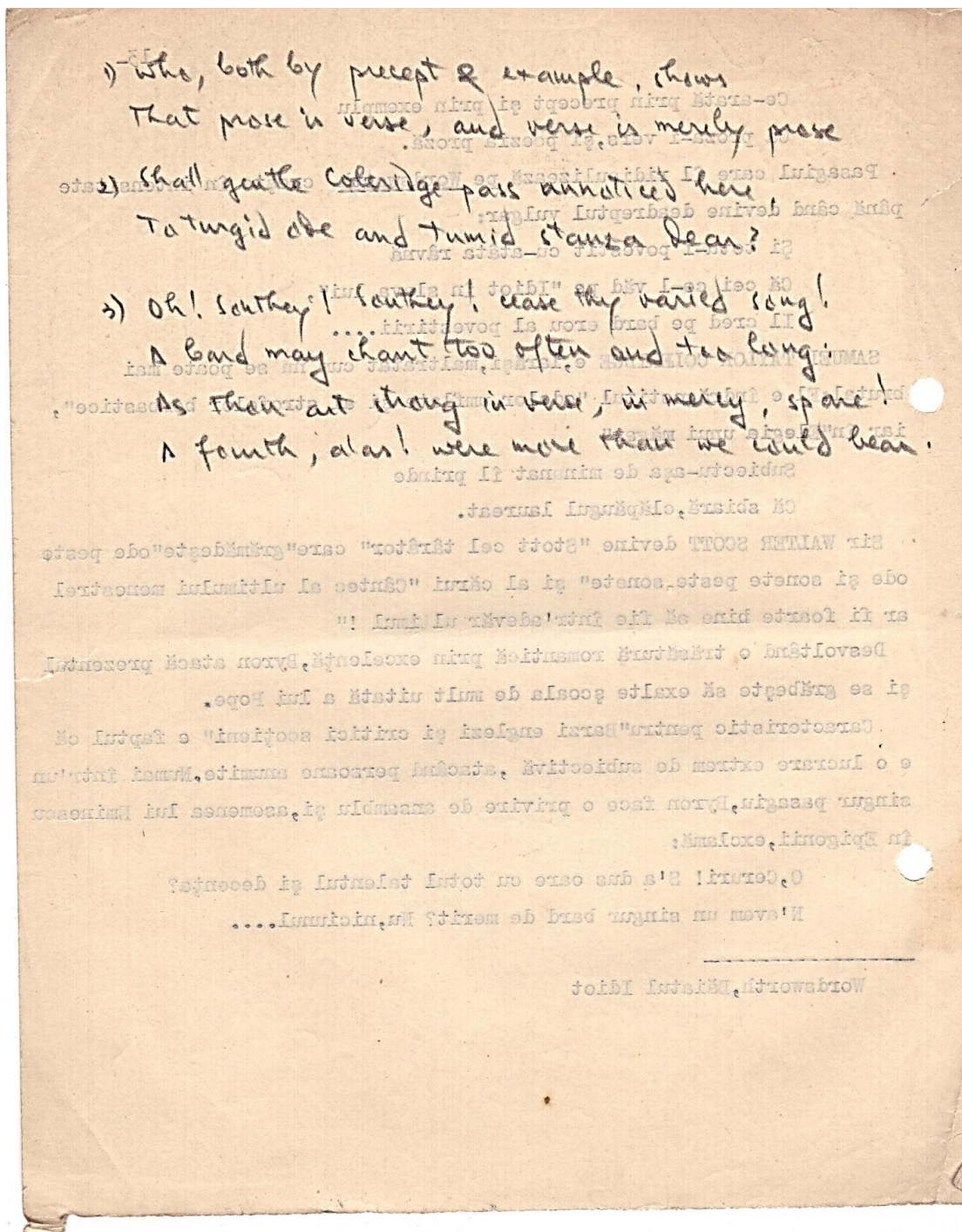
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

21

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

-14-

Exagerarea - alt element romantic- i-au înfierat-o anii care au consacrat perioada romantică engleză ca pe una din cele mai rodnice și mai de valoare epoci ale literaturii universale.

De altfel Byron n'a întârziat să-și recunoască judecățile pripite. ~~Ma~~ Mai curios e că în chiar cursul publicării satirei din 1809, unele verdicte au fost radical schimbate, batjocura transformându-se în laudă și invers. Critica făcută ~~asupra~~ ^{în} "Barzilor englezi" ~~a criticilor scoțieni~~ de către Rev. William Crowe confirmă aceasta: "Înăuntrul a trei sau patru cuplete, Byron știe să transforme pe un om în tot atâtea animale. ^{jugăduiește} ~~transformă~~ doar spațiul a trei rânduri și el îl va metamorfoza din lup în harpie și în ~~celălalt~~ ^{următor} următor ^{trei} îl va face copoiu."

Intr-o scrisoare adresată de Byron lui Walter Scott (6 Iulie 1812) găsim următoarele:

"Satira a fost scrisă când eram foarte tânăr și foarte supărat, și gata oricând ~~da-mi~~ ^{arăt} mânia și istețimea; acum sunt bântuit de fantomele afirmațiilor mele făcute cu toptamul." Sau în 1816:

"Cea mai mare parte a acestei satire aş dori, ^{și o spun cu} ~~în moduri~~ ^{deplină} ~~în moduri~~ ^{sinceritate} ~~sincer~~ să n'o fi scris niciodată - nu numai din cauza nedreptății criticei mele prea personale - dar și din cauză că și tonul și ținuta întregii lucrări nu le pot deloc aproba acum." (1)

Ii era ușor lui Byron să spună aceste lucruri când gloria lui literară era deja asigurată !

(1) Cât de curioase ne par aceste destăinuirii dacă ne gândim la "Viziunea Judecății de pe urmă" (1821) care abundă în invective brutale la adresa lui Southey.

-15-

Până în 1818, mulți dintre scriitorii atacați în satiră erau reabilitați. Pe marginea unui volum din ~~la~~ "Barzi englezi și critici scoțieni" găsim următoarele mențiuni făcute de Byron:

Jeffrey - cu totul nedrept

Wordsworth - greșit

Coleridge - greșit

Bowles - ce sălbatic din partea mea !

Jeffrey - nebunie curată

Holland - rău

Lord Carlisle - idem

Crabbe - îl consider pe Crabbe și pe Coleridge primii astăzi în ceea ce privește geniul și puterea de creație

Într-o scrisoare din 24 Noembrie 1813 îl găsim pe Scott ~~definiind~~ ^{recunoscând} în concepția lui Byron vârful piramidei literare. Iată ordinea regresivă:

1.Scott; 2.Rogers; 3.Moore-Campbell; 4.Southey (!) - Wordsworth - Coleridge
5.Cei mulți..... (1)

Pașă de Richard Brinsley Sheridan, Byron își arată toată admirația într-o scrisoare adresată lui Thomas Moore în 1813.

Robert Southey e un capitol aparte.

(1) Pentru a vedea ce nestatornic era Byron, să ne uităm că în 1821 scria: "Partea pe care o regret cel mai puțin e cea care se referă la Mr.Bowles."

Cu unii din ei, Byron a devenit prieten mai târziu (Scott, Moore Lord Holland)

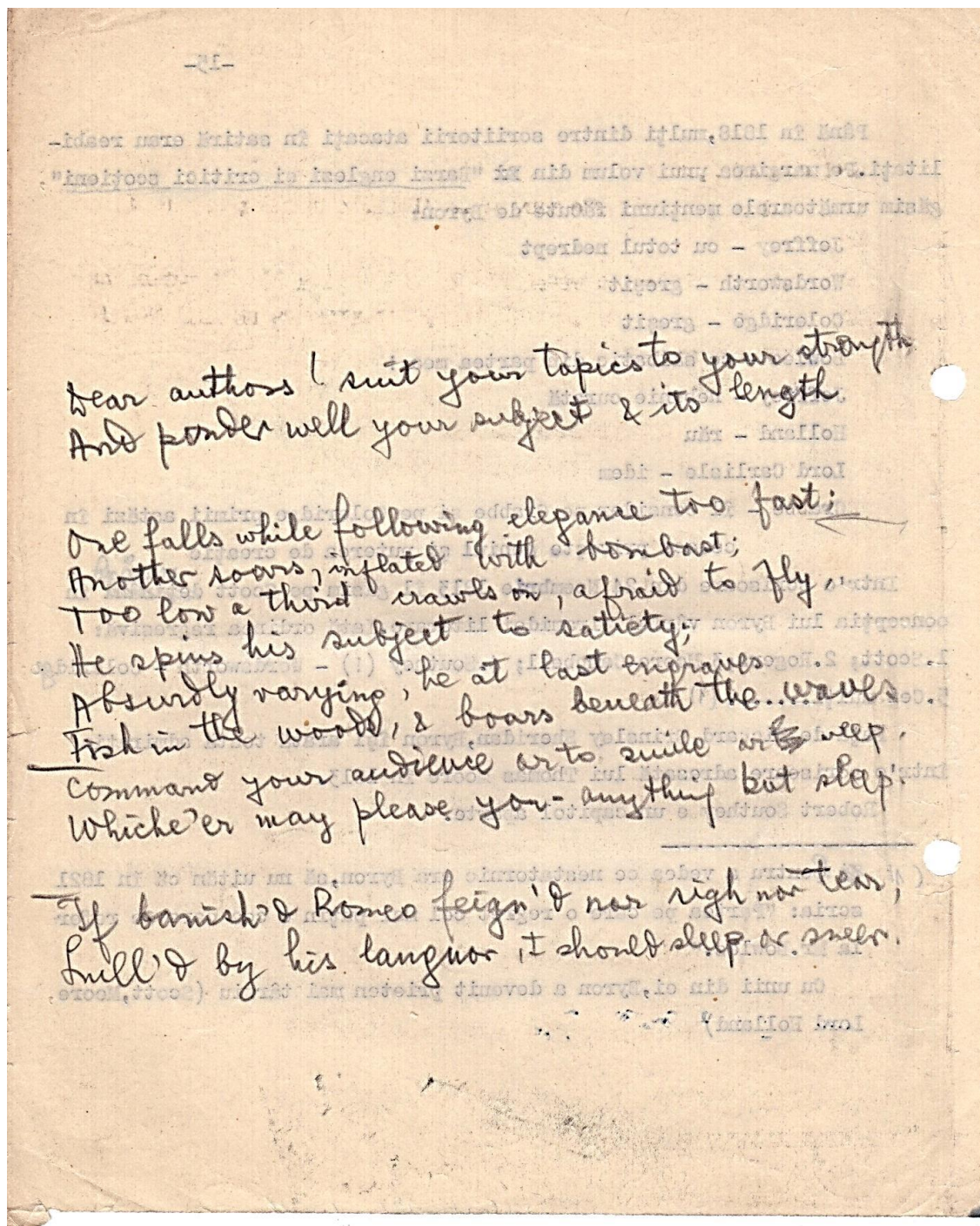
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

24

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

-16-

Hints from # x x x x
"Aluzii din Horățiu", scris la Atena în 1811, după cum o arată și Byron în prefață, este de fapt o urmare la "Barzi englezi și critici scoțieni". Satira cuprinde mult mai puține elemente personale. ~~și mult mai puțin element personal în satiră și mult mai puține în~~ Intocmită după modelul epistolei lui Horățiu AD PISONES DE ARTA POETICA satira nu mai e așa de vioăntă și are mai mult un caracter exhortativ:

Dragi autori! subiectul vostru potriviți-l cu talentul,
Măsurăți-vă ideea, măsurăți-i și lungimea.....

Poeții vremii sale sunt departe de desăvârșire:

Unul cade căci se-aruncă prea grăbit spre "elegantă";
Altul sboară în înalturi căci umflat e de bombast;
Un al treilea, agale, se târăște pe pământ:
Lui i-e frică să se-avânte căci prea greu îi e subiectul -
Și schimbându-și gându'ntr'una, plăsmuește cu ardore
Pești în codri și pe câmpuri, și mistreți în apa mării.....

Un alt sfat, dat cu ironie poetilor:

Căutați de faceți lumea să zâmbească sau să plângă,
Cum veți crede că-i mai bine, numai nu cumva s'adoarmă.
Dacă Romeo când pleacă în exil n'ar suspina,
Ași rânji de plictiseală dacă n'ași dormi în lege.....

Pe alocurea găsim atacuri personale. William Pitt și Walter Scott "au înbogațit limbile prost legate ale insulei britanice prin forța plămănilor și a rimei lor". Cu toate aceste isbucniri, "Aluzii din Horățiu" ~~este departe de prima satiră. Este prima satiră a lui Byron.~~ e mult mai moderat în ton ca

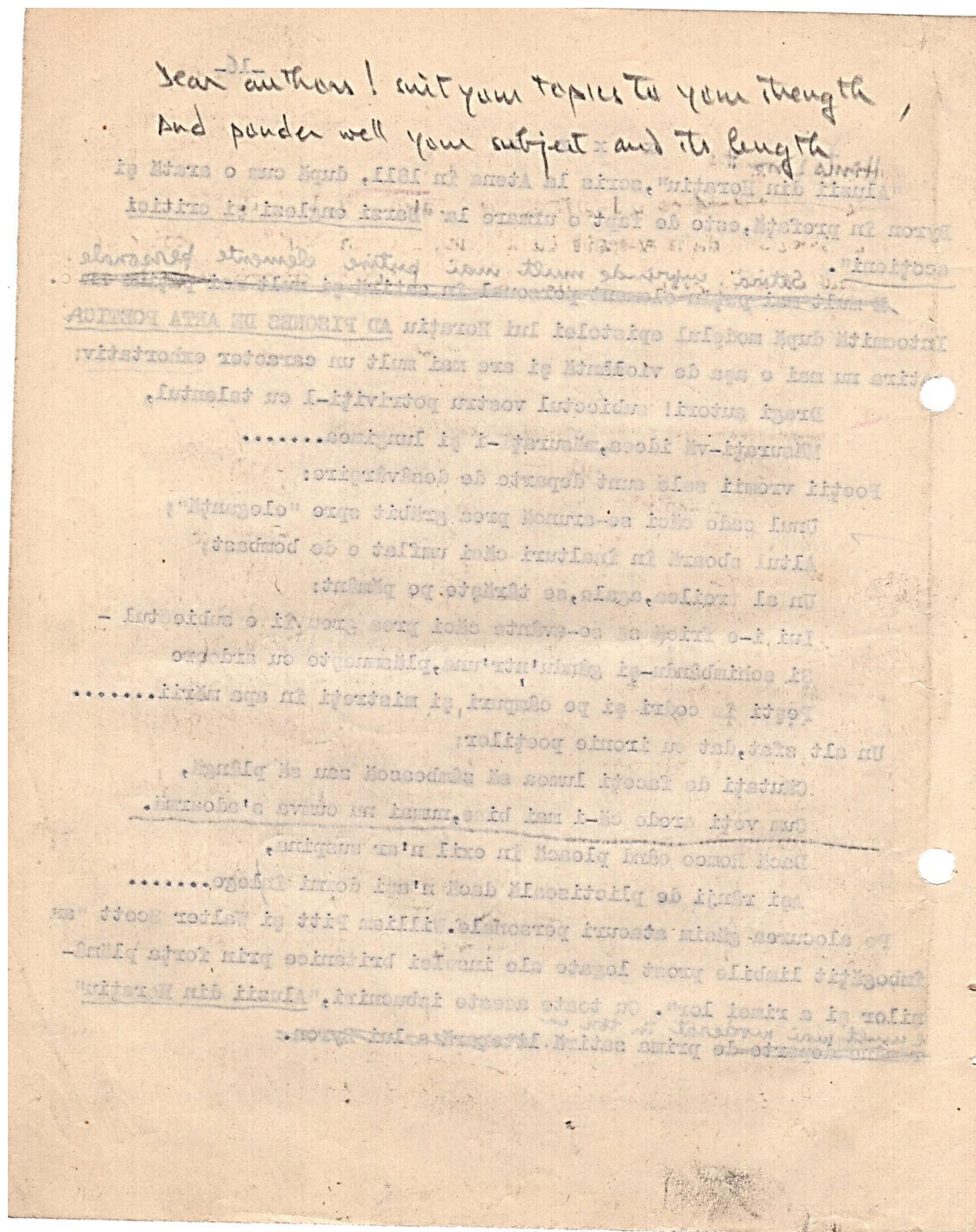
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

26

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttl.ro>
The University of Bucharest. 2018

-17-

ÎN "Aluzii din Horațiu", Byron face un fel de paradă literară asemenea aceleia a lui Alexander Pope în Eseul asupra criticei, partea a treia. De îndată ce o isprăvește, se folosește de prilejul de a ridiculiza -de data aceasta cu mai multă consistență- pe acei care pretind că sunt poeți mai ales prin înfățișarea cu care apar în ochii lumii:

Cu puțină rimă, astăzi - și cu minte MAI puțină,
Ce ușor se dobândește un renume de poet!

.....
Scrieți versuri ca și Wordsworth, locuiți pe lângă lacuri
Și feriți pletele dese de mânia unor foarfeci;
Tipăriți-vă volumul și vă'ntoarceți în orașe.....
Toți copiii o să vă strige vrednicia'n sus și'n jos.

Un dilematism nestânjenit ca și plăcerea aristocratului de a umili pe scriitorii de naștere mai umilă se amalgamează în cele două satire. Byron ~~amalgamează~~ simțea o adevărată groază la gândul că scriitorii profesioniști ar putea pretinde egalitate ~~literară~~ cu el pe terenum comun al ~~creației~~ creației literare.

Am rezervat pentru Robert Southey un capitol aparte pentru că satira lui Byron îndreptată împotriva lui e mai tăioasă ca oricând. Ea începe în "Barzi englezi și critici scoțieni" (1804), se continuă în "Aluzii din Horațiu" (1811), capătă accent în "Don Juan" (1818) și ajunge la o culme de violență în "Viziunea Judecății din urmă" (1821)

J. Nichol: "Byron aspira în viață la superioritatea unei duble distincțiuni, aceea de LORD ÎNTRE GENII ȘI GENTU ÎNTRE LORZI."

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

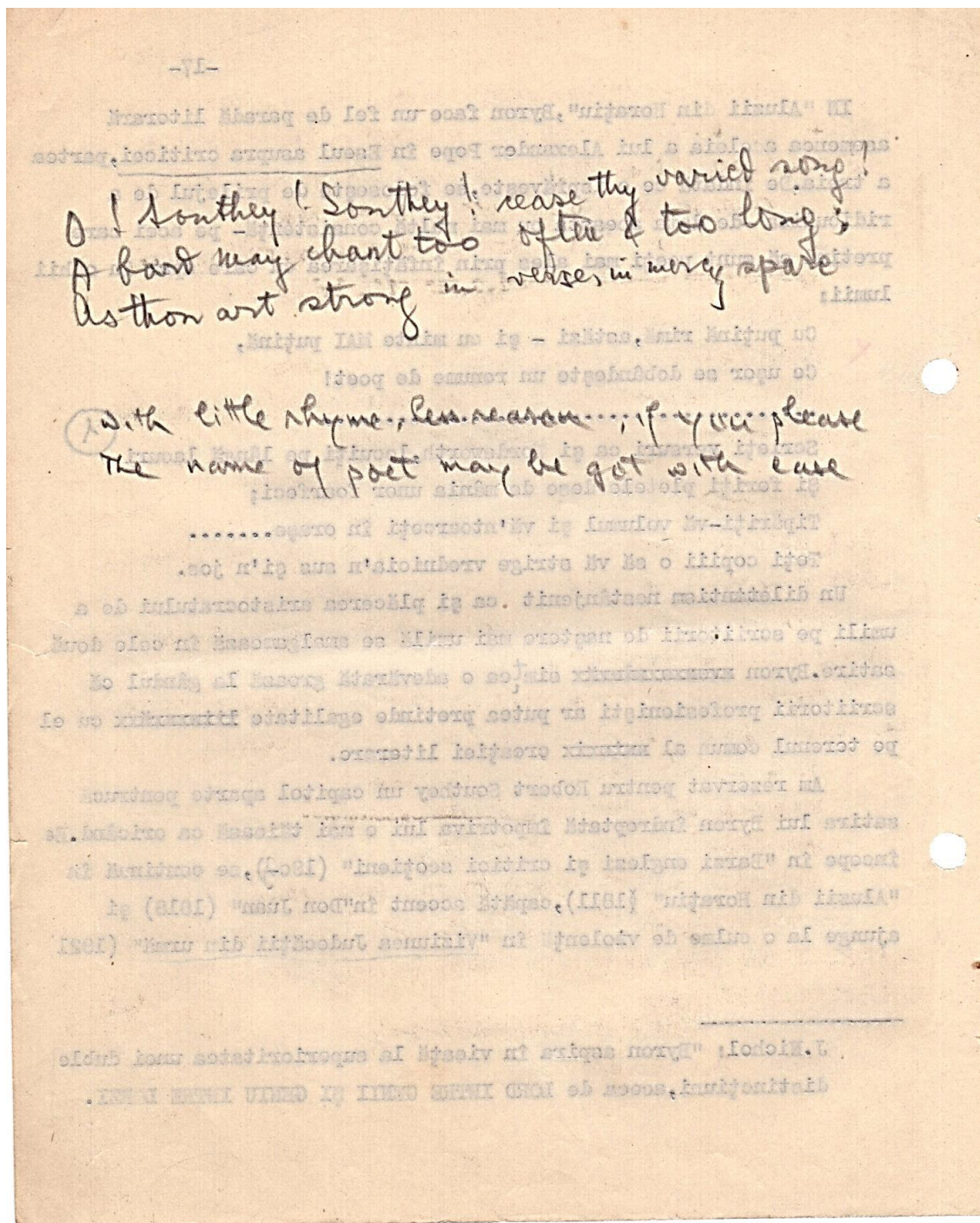
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

28

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

-18-

În "Barzi englezi și critici scoțieni", "poeziile epice ale Southey cel cu capul în nori fac să se prăbușească rafturile" – așa că Byron se crede îndreptățit să-i facă următoarea rugămintă:

O, Southey, Southey! oprește-ți cântecele tale!

Un bard poate să cânte prea des și, vai, prea mult.....

Precum ești tare'n versuri, o, fii și'n îndurare !

În "Aluzii din Horațiu":

Ascultă, Southey ! te rog – să nu te superi –

Dă foc lucrărilor din urmă – și celor ce-or să vină.....

În "Dedicația" din "Don Juan", "Bob" este

poet – poet laureat,

Reprezentând un neam întreg de oameni.

E un "renegat epic" care intrând în grupul lakistilor, formează împreună cu aceștia "un cuib de persoane melodioase".

Southey era conservator; Byron, liberal, îl numește "ultra-Julian" (aluzie la Julian Apostatul).

În Canto I din Don Juan, strofa 205, Southey e definitiv încadrat în grupul lakistilor, condamnat de Byron în felul următor:

Tu trebuie să crezi în Milton, Dryden, Pope;

Să-i lași pe Wordsworth, Coleridge, Southey;

Căci primul e nebun fără nădejde,

Al doilea bețiv și ultimul la gură face spume.

"Viziunea Judecății" e un răspuns la o poezie a lui Southey purtând același titlu și în care acesta își bătea joc de Byron.

¹ Vezi: Dedicăția, 4; I, 90-91; III, 95; 100

² Vezi: III, 93 și IX, 59

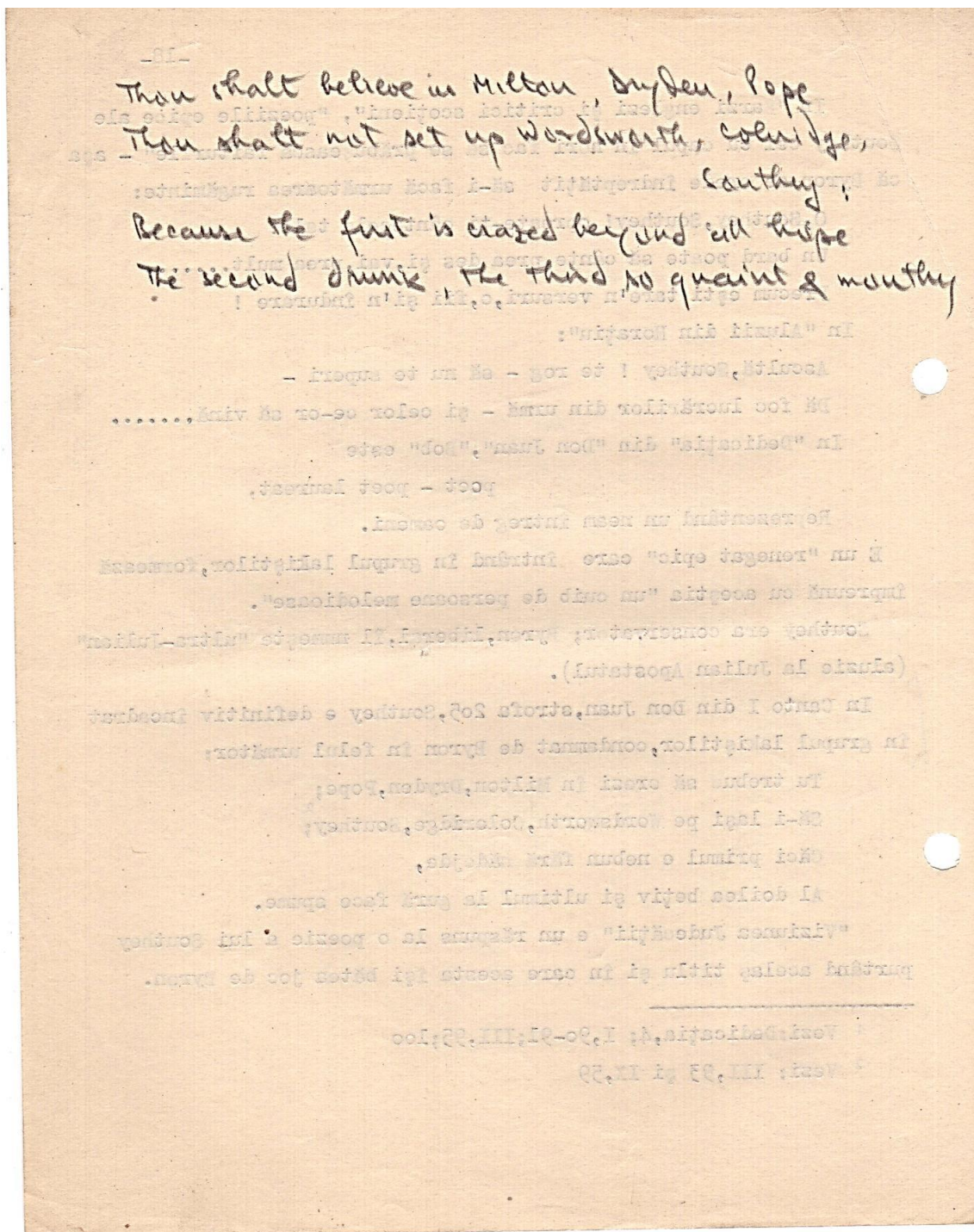
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

30

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

31

-19-

În această satiră care are drept erou principal pe regele George al III-lea, Southey e adus în ceruri pentru a face o depozitie în favoarea sau împotriva monarhului. Diavolul Asmodeus care-l purtase pe Southey pe umerii lui, în momentul când îl lasă jos, spune:

La naiba renegatul! Mi-am scrântit

Aripa stângă, căci i-așa de greu – ai crede

Că și-a legat de gât vre-o operă de-a lui.

Acelas Asmodeus continuă cu zeflemeala până când satira cade de-a dreptul în vulgaritate:

Atâta scrie de parc'ar al Furiilor secretar.

Pașiști cu murdăria-i unde o s'ajungi

Când ca măgarul lui Balaam flecărește?

Autorul lui "Wat Tyler" și "Waterloo" este un poet al cantității și al inconstanței:

A preamărit în scrisu-i regicidul;

A preamărit toți regii, deopotrivă;

A preamărit republicile toate

Și-apoi le-a blestemat cu-un și mai mare zel.

E un scriitor așa de prolix încât, văzându-l pe Satan, e gata să-i scrie biografia

În două mari vâlume, legate măestrit,

Cu note și prefață, cu tot ce-ademeneste

Cumpărătorul inocent.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

32

-20-

Dar cum Satan nu e impresionat de loc, Southey vrea să găsească o altă victimă în arhanghelul Mihail:

Vei străluci în scrisa mea

Ca propria-ți trompetă.

Dar cuvântul "trompetă" îi reamintește lui Southey de recenta lui "Viziune a Judecății" și atunci

Southey tăcu și scoase-un manuscris; zadarnic
Cercară diavolii și sfinții și îngerii din ceruri
Să'nduplece pe bard, potopul să-l oprească -
El le citi trei versuri din lucrare;
Dar la al patrulea, mulțimile de dukuri
Se mistuiră în neant cu milioane de miresme
De-ambrosie sau sulf, cafulgerul sbughind-o
Din fața "fărâșitului melodios".

136

Urmă o panică de nedescris, așa încât chiar

și sfântul Mihail căută refugiu în trompetă -

Dar, vai! cu dinții înțeleștați, nu mai putea de loc să sufle

În "Viziunea Judecății" întâlnim satira personală a unui Dryden Pope, combinată cu ironia rafinată a unui Grammont sau Walpole.

În lumea simpatiilor literare, numai școala clasică (Pope, Dryden, Congreve, Otway) și antici ca Homer sau Virgiliu îl ~~puta~~ poate satisface pe Byron. În astfel de aprecieri trebuie să punem întrucâtva accentul pe revolta lui romantică de disprețuire a tot ce e prezent și pe năzuința după o libertate care-și găsește consolarea în ceața "gloriosului trecut".

Vezi "Barzi englezi și critici scoțieni", vers. 103-114. (97)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

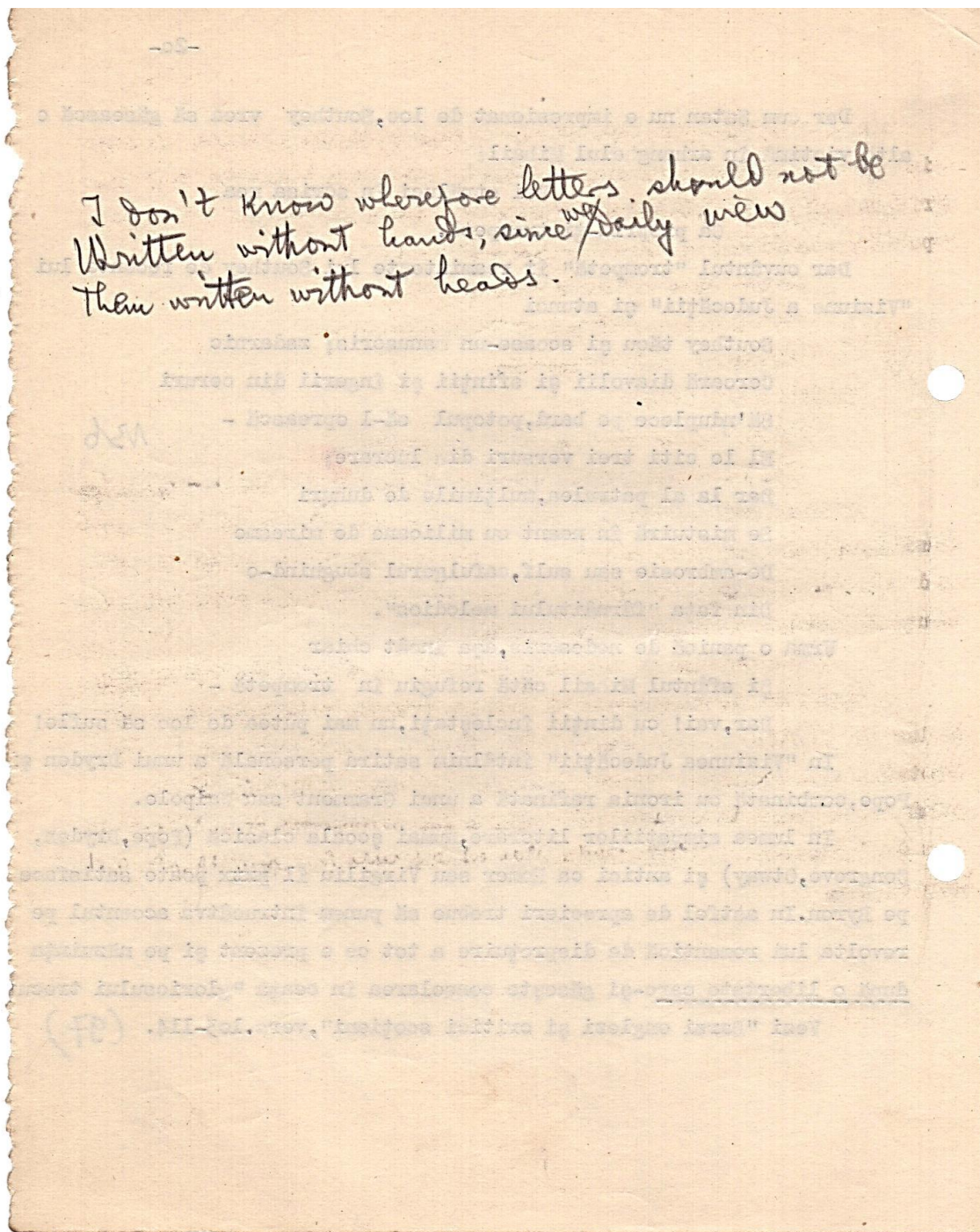
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

33

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

-21-

În afară de pasagiul deja citat în care Byron se întreabă dacă mai există poeți merituoși în Anglia pentru a răspunde printr'un "nu" hotărât, mai găsim în "Viziunea Judecății" o seamă de atacuri îndreptate împotriva scriitorilor vremii sale, luați ca întreg :

✗ Nu văd de ce volumele nu-s scrise
Fără ajutorul mâinii, doar zilnic le vedem
Alcătuite fără cap.....

Poeții scriu pentru bani:

Privește-ți, Dunedin, copiii cu mândrie,
Căci ei scriu pentru hrană - și se hrănesc să scrie.....

Alteori scriu pentru glorie; totuși, deși lipsite de orice profunzime, operele lor sunt primite cu căldură de public - chiar atunci când autorul e un grăjdar sau un cizmar care scrie "cu o pană mai puțin ascuțită decât - sula". La toate acestea

Doamne! cum se holbează proștii! și gloata cum se 'ncântă!

Byron nu se mărginește să declare războiu autorilor din vremea sa dar și publicului cititor. Deși The Blues e o satiră destul de slabă împotriva așa numiților "blue-stockings" (ciorapi albaștri) în ea putem să ne rotunjim această atitudine a lui Byron, omul care totuși era atât de interesat în opinia publicului atunci când își publica propriile sale opere.

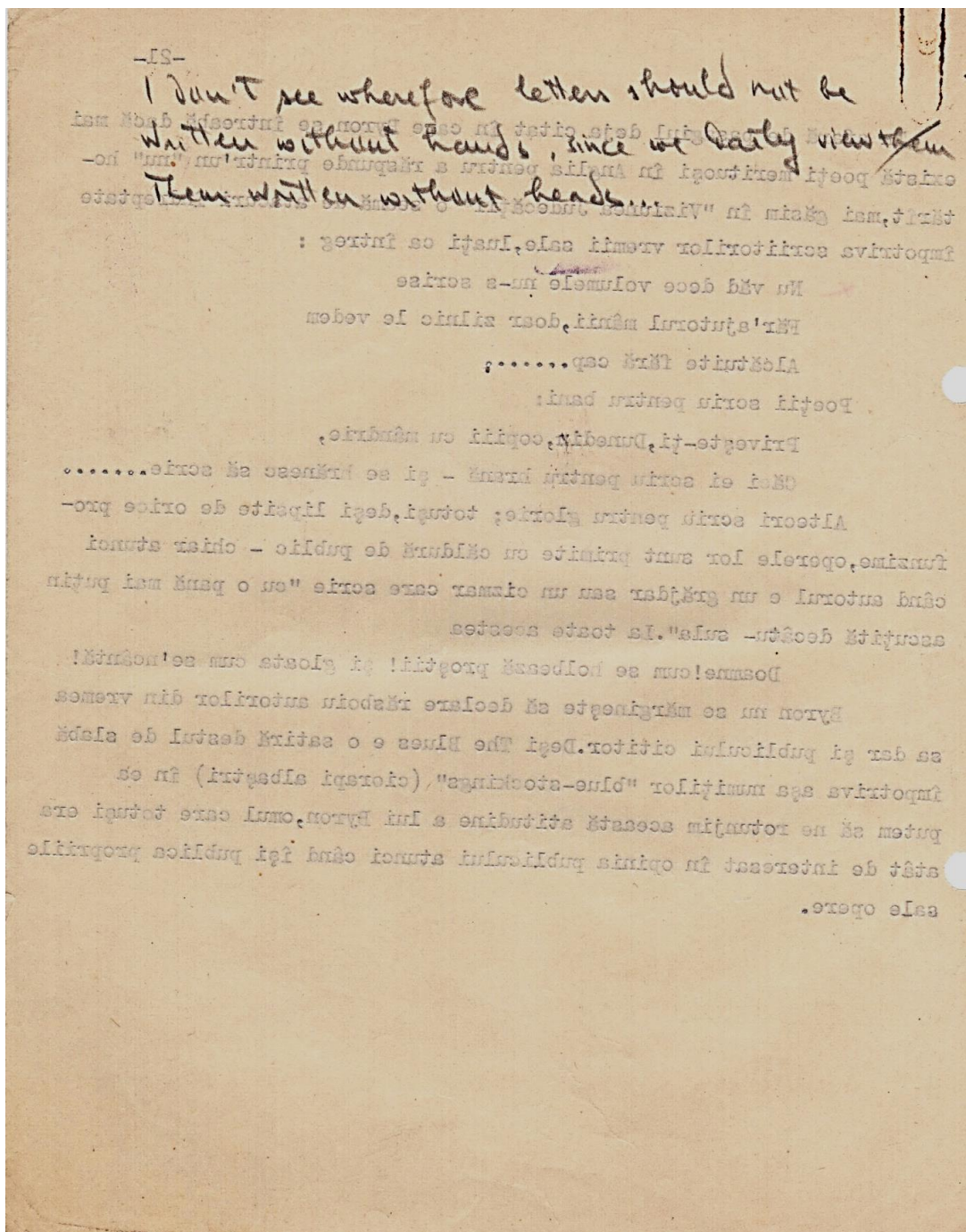
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

35

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

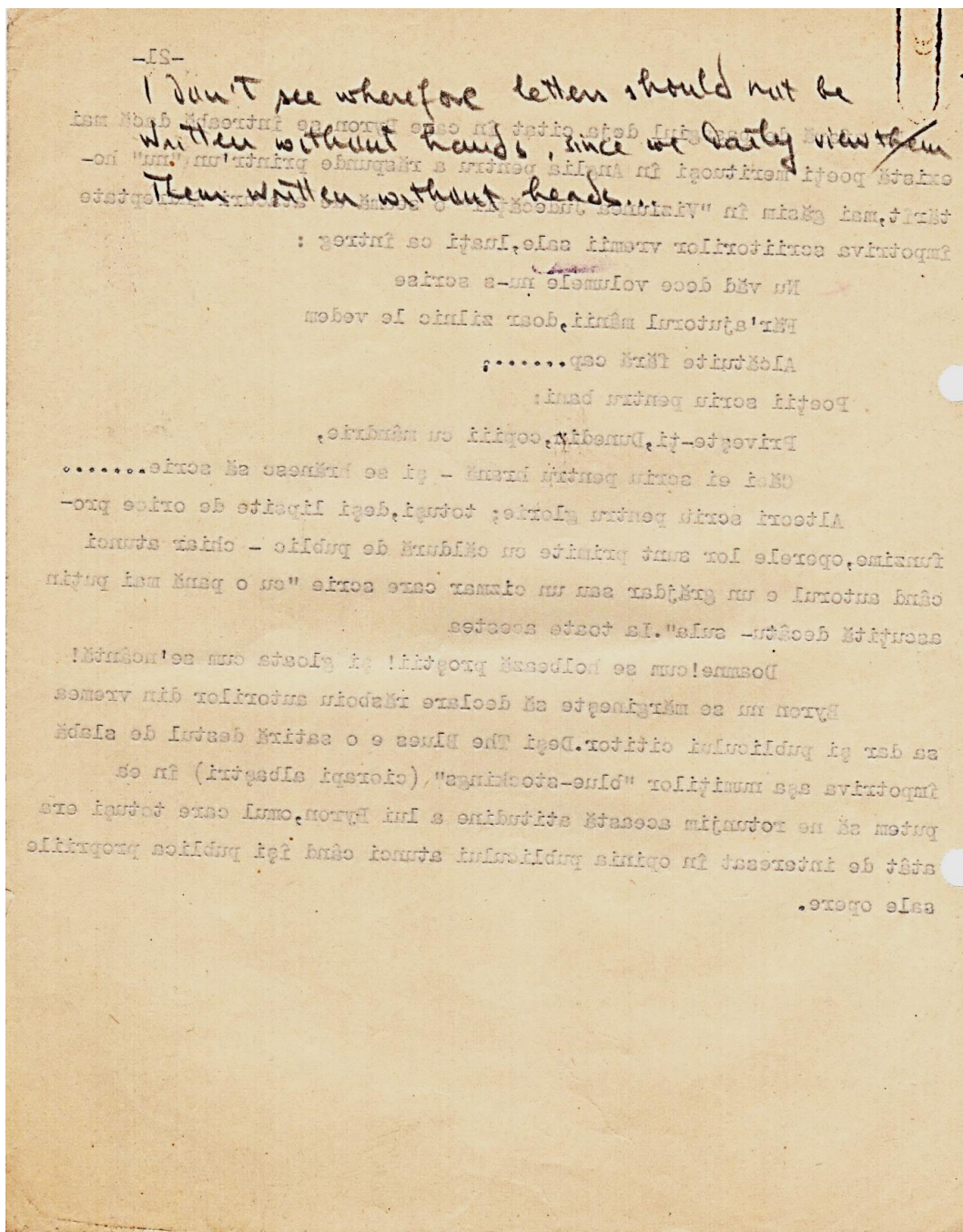
Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

36

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Leon Levițchi – Archive.

2.

Ironia lui Byron.

Teza mea de licență. 1941

37

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Thirty Volumes

Totalling 31,802 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake*
line-numbered, at

<http://editura.mttlc.ro/> ,

<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Holograph list
of the
40 languages
used by James
Joyce
in writing
*Finnegans
Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018